

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 35310
Nom: Fisioteràpia aplicada a la logopèdia
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 4,5
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1203 - Grau Logopèdia	Facultat de Psicologia i Logopèdia	4	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1203 - Grau Logopèdia	Fisioteràpia aplicada a la logopèdia	OPTATIVA

COORDINACIÓ

ARNAL GOMEZ ANNA

RESUM

Fisioteràpia aplicada a la Logopèdia és una assignatura Optativa de quart curs on l'estudiant coneixerà què és la Fisioteràpia, les seues característiques i tècniques fonamentals i la seua aplicació en pacients amb trastorns de veu i del llenguatge amb la finalitat de millorar el seu potencial de comunicació. Al mateix temps, s'aprendrà tant des del punt de vista teòric com a pràctic la valoració funcional del comportament vocal, de les seues principals patologies i el seu tractament, ressaltant la funció rehabilitadora de la Fisioteràpia.

CONEIXEMENTS PREVIS**RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ**

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Matèria sense requisits previs.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

-

Que els estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

Que els estudiants puguen transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.

Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.

Ser capaços de determinar les característiques de la valoració funcional i integral del comportament vocal.

Ser capaços de dur a terme la rehabilitació del trastorn de la parla i del llenguatge en diferents pacients.

Ser competents en la valoració de les alteracions orofacials, de gran importància en la pràctica logopèdica.

Tenir capacitat per a ensenyar al pacient l'aplicació d'un programa fisioteràpic determinat en patologies relacionades amb alteracions de la parla i deglució, fonamentalment.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Introducció a la Fisioteràpia en Logopèdia.

1.1 Concepte de Fisioteràpia.

1.2 Àrees de treball: Cinesiteràpia i Massoteràpia. Electroteràpia. Termoteràpia i crioteràpia. Hidroteràpia. Fototeràpia.

1.3 Conceptes bàsics en Fisioteràpia: plànols i eixos de referència, postura, equilibri, tipus de contracció muscular.

2. Valoració múscul-esquelètica de l'aparell bucofonador, columna i sistema respiratori.

2.1 Valoració de la funció muscular a nivell facial, faringo-bucal, i de l'articulació temporomandibular.

2.2 Valoració de la columna vertebral: tracte cervical, cintura escapular, zona dorsal, lumbar i cintura pèlvica.

2.3 Estudi ossi-articular de la caixa toràcica i de la mecànica respiratòria. Valoració de musculatura respiratòria i dels tipus de respiració.

3. Tècniques de Fisioteràpia aplicades a la Logopèdia (I).

- 3.1 Cinesiteràpia: Tècniques bàsiques i tècniques especials. Indicacions i contraindicacions generals.
- 3.2 Massoteràpia: maniobres bàsiques i especials. Acció de la massoteràpia en l'organisme. Indicacions i contraindicacions generals.
- 3.3 Relaxació: Avantatges. Tipus de relaxació.
- 3.4 Termoteràpia i crioteràpia: aplicacions. Indicacions i contraindicacions.

4. Tècniques de Fisioteràpia aplicades a la Logopèdia (II).

- 4.1 Electroteràpia: efectes, riscos, tipus de corrent elèctric.
- 4.2 Embenat neuromuscular (kinesiotape): concepte, efectes fisiològics, tècniques d'aplicació. Indicacions i contraindicacions.
- 4.3 Fisioteràpia respiratòria: objectius i tècniques.

5. Fisioteràpia en els trastorns de la veu i la parla.

- 5.1 Sistemes que intervenen en la producció de la veu i la parla.
- 5.2 Aportacions de la fisioteràpia en les disfonies: reeducació postural, relaxació, reeducació del patró respiratori, aplicació d'embenat neuromuscular, exercicis, massoteràpia.
- 5.3 Aportacions de la fisioteràpia en les alteracions de la parla (dislàlia, disàrtria, disglòssia, disfèmia).
- 5.4 Fisioteràpia en les persones laringectomitzades.
- 5.5 Fisioteràpia en les paràlisis laríngies.

6. Fisioteràpia orofacial i de reeducació de la deglució.

- 6.1 Fisioteràpia en la disfunció crani-mandibular: principals símptomes i signes, aportacions de la fisioteràpia en el seu tractament.
- 6.2 Fisioteràpia en el dolor orofacial neurogen i postquirúrgic.
- 6.3 Fisioteràpia en la paràlisi facial.
- 6.4 Aportacions de la fisioteràpia en les disfàgies: concepte i etiologia, Síntomes i signes, Exploració de les diferents fases de la deglució, valoració de la disfàgia, tècniques de reeducació i de facilitació.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	30,00
Pràctiques a l'aula	15,00
Total hores	45,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	0,00
Estudi i treball autònom	30,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	22,50
Resolució de casos pràctics	15,00
Total hores	67,50

METODOLOGIA DOCENT

En les classes teòriques es realitzarà l'exposició dels continguts de l'assignatura. Així mateix s'estudiaran casos clínics, es revisarà bibliografia i s'utilitzaran diferents mètodes audiovisuals.

En les classes pràctiques, s'explica el tema i a continuació s'assagen i desenvolupen tècniques i procediments fisioteràpics prèviament vistos en classe teòrica. Les tècniques es realitzaran per parelles on un adopta el rol del pacient i l'altre el terapeuta.

A més es realitzaran tutories individualitzades i en grup amb la finalitat de supervisar als estudiants perquè puguin realitzar un seguiment adequat de les activitats formatives.

AVALUACIÓ

1) Valoració de continguts teòrics i pràctics mitjançant una prova tipus test escrita e individual. Es realitzarà a la data i hora designades per la Facultat de Psicologia i Logopèdia i representarà el 70% de la qualificació de l'assignatura. La prova final de la primera convocatòria per avaluar els objectius específics de l'assignatura contindrà un total de 30 preguntes: 25 preguntes de tipus test sobre els continguts teòrics i pràctics i 5 preguntes tipus test sobre un cas clínic. Cada pregunta tindrà 4 opcions de resposta i només una serà vàlida. Es corregirà amb la següent fórmula:

$$\text{NOTA} = [\text{encerts} - (\text{errors} / \text{n}^\circ \text{opcions} - 1)] \times (\text{màxima nota} / \text{n}^\circ \text{preguntes})$$

Aquest apartat serà recuperable en segona convocatòria mitjançant prova escrita amb la mateixa estructura que la realitzada a primera convocatòria.

2) Presentació escrita de la Memòria de Pràctiques, que inclourà informes, treballs individuals o en grup, casos clínics, resolució de problema i interpretació de proves diagnòstiques, relacionats amb les activitats de les sessions de pràctiques (30%).

Aquest apartat serà recuperable en segona convocatòria mitjançant presentació de la Memòria de Pràctiques amb la mateixa estructura que la realitzada a primera convocatòria.

La nota final de l'assignatura s'obté de la suma ponderada de les notes de cada part de l'avaluació, de manera que serà requisit imprescindible per superar l'assignatura aconseguir un mínim del 50% en

cadascun dels dos apartats d'avaluació (prova escrita convocada de manera oficial, necessari mínim de 3,5 sobre 7; i memòria de pràctiques, mínim 1,5 sobre 3). Es guardarà la nota de la part aprovada de primera a segona convocatòria del mateix curs acadèmic en cas que una de les parts no es supere.

La menció de matrícula d'honor (MH) es pot atorgar a l'estudiantat que hagi obtingut una qualificació igual o superior a 9.0, i per estricte ordre de nota a l'acta de qualificació. El procediment que es seguirà per obtenir la matrícula d'honor en cas d'empat a la qualificació, serà la resolució d'un cas clínic escrit amb preguntes tipus test.

Davant pràctiques fraudulentas es procedirà segons allò establert pel Protocol d'actuació davant pràctiques fraudulentas a la Universitat de València (ACGUV 123/2020): <https://www.uv.es/sgeneral/Protocolos/C83.pdf>

BIBLIOGRAFIA

Bàsica:

- Blandine Calais-Germain. (2013) *La Respiración. Anatomía Para El Movimiento*. Ed. La Liebre de Marzo.
- Torres M., Salvat I. (2006) *Guía de masoterapia para fisioterapeutas. Colección de fisioterapia*. Madrid: Ed. Médica Panamericana.
- Wanderley F, Mussolino A, Victoria K. (2008) Alteraciones posturales y su repercusión en el sistema estomatognático. *Acta Odontológica Venezolana*, vol. 46, núm. 4

Complementària:

- Aramburu, C., Muñoz, E., e Igual, C. (1998). *Electroterapia, termoterapia e hidroterapia*. Síntesis: Madrid
- Mora, E., y de Rosa, R. (1998). *Fisioterapia del aparato locomotor*. Síntesis. Madrid.
- Meliá Oliva J.F. (2008) *Historia de la Fisioterapia*. València: Ilustre Colegio Oficial de Fisioterapeutas de la Comunidad Valenciana
- Dueñas L, Balasch M, Espí GV. *Técnicas y nuevas aplicaciones del vendaje neuromuscular*. Lettera Publicaciones. Bilbao. 2010
- Tarkowska A, Katzer L, Ahlers MO. Assessment of masticatory performance by means of a colorchangeable chewing gum. *J Prosthodont Res*. 2017 61(1):9-19

- Així mateix, a cada tema s'especificaran els llibres, articles científics i lectures d'interès recomanats per a la preparació dels continguts abordats.